

Projecte de decret pel qual es regula el Registre d'Associacions de Persones Consumidores i Usuàries de les Illes Balears

Preàmbul

La Constitució Espanyola estableix en l'article 51, que els poders públics han de garantir la defensa de les persones consumidores i usuàries, protegint, mitjançant procediments eficaços, la seguretat, la salut i els legítims interessos econòmics d'aquests, així com que promouran la informació i l'educació, i fomentaran les organitzacions i els consultaran en les qüestions que puguin afectar-los en els termes que estableixi la Llei.

En compliment d'aquest mandat constitucional, es va dictar la Llei 26/1984, de 19 de juliol, General per a la Defensa dels Consumidors i Usuaris. Després de posteriors modificacions, es va dictar el Reial decret-Legislatiu 1/2007, de 16 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei General per a la Defensa dels Consumidors i Usuaris i altres lleis complementàries, on es recull la normativa bàsica en matèria d'associacions de persones consumidores i usuàries i el registre d'aquestes.

Per la seva banda, l'article 30.47 de la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, disposa que la comunitat autònoma té competència exclusiva dins del seu territori en matèria de defensa de les persones consumidores i usuàries, en el marc de les bases i l'ordenació de l'activitat econòmica general, i de les bases i la coordinació general de la sanitat, en els termes que disposen els articles 38, 131 i els números 11, 13 i 16 de l'article 149.1 de la Constitució.

En l'exercici d'aquesta competència, el Parlament de les Illes Balears va aprovar la Llei 7/2014, de 23 de juliol, de protecció de les persones consumidores i usuàries de les Illes Balears, la qual, en el seu capítol VII, Secció 2a, regula el Registre d'Associacions de Consumidors i Usuaris. Aquesta Llei estableix en el seu article 39.1 que les associacions de consumidors i usuaris legalment constituïdes, amb domicili i àmbit limitat a les Illes Balears, hauran de figurar inscrites en el Registre d'Associacions de Consumidors i Usuaris de les Illes Balears.

Actualment, en el nostre ordenament jurídic autonòmic, la regulació del registre d'associacions de consumidors i usuaris es recull en el Decret 79/1988, de 20 d'octubre, pel qual es crea el Registre d'Associacions de Consumidors i Usuaris.

No obstant això, atès el temps transcorregut des de la seva entrada en vigor, així com les disposicions que, en matèria d'administració electrònica, es van introduir en la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques, es fa necessària una actualització del registre que permeti la seva adaptació a la normativa vigent i al format electrònic.

Amb aquesta finalitat, el present Decret configura el Registre d'Associacions de Persones Consumidores i Usuàries de les Illes Balears com un registre de caràcter administratiu, públic i gratuït, la gestió del qual es realitzarà exclusivament de manera telemàtica.

D'acord amb la normativa vigent en matèria de defensa dels consumidors i usuaris, aquest Decret considera com a associacions de persones consumidores i usuàries tant les associacions en sentit estricte, que no tinguin ànim de lucre, com també les entitats constituïdes per persones consumidores i usuàries d'acord amb la legislació de cooperatives entre les finalitats de les quals figuri, necessàriament, l'educació i la formació dels seus socis i estiguin obligades a constituir un fons amb tal objecte, segons la seva legislació específica.

Per a poder ser inscrites, les associacions hauran de tenir el seu domicili en la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i desenvolupar les seves activitats en aquest àmbit. A més, hauran de disposar d'una mínima estructura organitzativa que permeti complir amb la seva finalitat.

El Decret regula també els beneficis per a les associacions inscrites, el procediment d'inscripció, així com les dades d'obligatòria anotació en el Registre i la seva modificació.

Finalment, també es preveuen les obligacions de les entitats inscrites, així com els supòsits en els quals es produirà la cancel·lació de la inscripció.

El Decret s'estructura en un preàmbul, dotze articles, una disposició transitòria, una disposició derogatòria i tres disposicions finals. L'article 1 estableix l'objecte i àmbit d'aplicació, l'article 2 recull la naturalesa i organització del registre; l'article 3 recull els requisits per a la inscripció; l'article 4, els beneficis de la inscripció, els articles 5 i 6 el procediment d'inscripció; l'article 7 enumera les dades d'obligatòria anotació; l'article 8 preveu la modificació de les dades objecte d'anotació, l'article 9 recull l'accés al registre; l'article 10 exposa les obligacions de les entitats inscrites; l'article 11 recull el control dels requisits exigits per a la inscripció i l'article 12 regula els supòsits de la cancel·lació de la inscripció. D'altra banda, la disposició transitòria única tracta sobre la convalidació d'inscripcions de les entitats ja inscrites; la disposició derogatòria única deroga el decret anterior sobre la matèria; la disposició final primera preveu un règim supletori; la disposició final segona estableix una habilitació normativa en la persona titular de

la conselleria competent en matèria de consum i la disposició final tercera recull la seva entrada en vigor.

Aquest Decret compleix amb els principis de bona regulació prevists en l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques i en l'article 49 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears. Així, d'acord amb els principis de necessitat i eficàcia, la iniciativa normativa està justificada per una raó d'interès general com és la d'adaptar el funcionament d'aquest registre a la normativa vigent. Conté la regulació imprescindible per a aconseguir el seu objectiu, per la qual cosa es tracta d'una regulació d'acord amb el principi de proporcionalitat. És coherent aquesta iniciativa normativa amb la resta de l'ordenament jurídic en el qual s'insereix de manera estable, per la qual cosa compleix amb el principi de seguretat jurídica. S'ha respectat el principi de transparència, permetent la participació ciutadana durant el procediment d'elaboració. S'ajusta també aquesta iniciativa normativa al principi de qualitat atès que s'utilitza un llenguatge clar i fàcilment comprensible. Finalment, es dona compliment al principi de simplificació i eficiència perquè s'eviten càrregues administratives innecessàries respecte de la regulació anterior i les que s'estableixen estan plenament justificades.

Per tot això, a proposta de la consellera de Salut, amb el dictamen del Consell Econòmic i Social, d'acord amb el Consell Consultiu i havent-lo considerat el Consell de Govern en la sessió del dia xx de xx de xx, es dicta el següent

DECRET

Article 1.

Objecte i àmbit d'aplicació

1. Aquest Decret té per objecte regular el Registre d'Associacions de Persones Consumidores i Usuàries de les Illes Balears, la seva estructura i funcionament, els requisits i el procediment d'inscripció, així com establir la seva dependència orgànica.
2. En el Registre d'Associacions de Persones Consumidores i Usuàries de les Illes Balears hauran d'inscriure's les associacions sense ànim de lucre que tinguin com a finalitat primordial la defensa, la informació, l'educació, la formació, l'assistència i la representació de les persones consumidores i usuàries de les Illes Balears. A aquest efecte, es considerarà que una associació es dedica primordialment a les finalitats esmentades quan en els seus estatuts s'estableixi la defensa dels consumidors i usuaris com a activitat principal de l'entitat.
3. Així mateix, s'hauran d'inscriure en el Registre les entitats constituïdes per persones consumidores i usuàries d'acord amb la legislació de cooperatives entre

les finalitats de les quals figuri, necessàriament, l'educació i la formació dels seus socis i estiguin obligades a constituir un fons amb aquest objecte, segons la seva legislació específica.

4. Les federacions i confederacions de les associacions i entitats a què es refereixen els apartats anteriors també hauran de ser objecte d'inscripció en el Registre.

5. Les mencions realitzades al llarg d'aquest text normatiu a les associacions s'entendran també fetes a les cooperatives de consum, així com a les federacions i confederacions indicades en aquest article.

Article 2.

Naturalesa i organització del registre

1. El Registre d'Associacions de Persones Consumidores i Usuàries de les Illes Balears té caràcter administratiu, públic i gratuït i està adscrit a la direcció general competent en matèria de consum.

2. El Registre es configura en suport electrònic. S'ha d'obrir una fulla registral per cada associació inscrita i en la qual es faran constar, d'acord amb el que es disposa en aquest decret, els actes i dades que resultin inscribibles, així com les seves actualitzacions i modificacions.

En la fulla registral de cada associació inscrita també s'ha de fer constar qualsevol altre acte de rellevància registral produït durant la vigència de la inscripció.

També s'hauran de fer constar en la fulla registral els actes que donin lloc a la cancel·lació de la inscripció.

4. Les fulles registrals han de contenir un número únic, denominat <<número d'inscripció>> que s'assignarà de manera correlativa i identificarà a cada entitat associativa.

Article 3.

Requisits per a la inscripció

1. Per a la inscripció en el Registre, les associacions hauran de tenir el domicili social i l'àmbit territorial d'actuació a les Illes Balears, complir amb el que estableix la legislació vigent en matèria d'associacions, i amb el que es disposa en la normativa autonòmica vigent en matèria de protecció de les persones consumidores i usuàries. Així mateix, hauran de comptar amb una estructura mínima organitzativa per a complir amb les finalitats legals, reglamentàries i estatutàries.

2. No es podran inscriure en aquest Registre les associacions que incloguin com a associats a persones que actuïn amb ànim de lucre o que percebin ajudes o subvencions d'empreses subministradores de béns o serveis a les persones consumidores i usuàries; sense perjudici del dret d'aquestes associacions a participar en societats mercantils en la forma i amb els requisits previstos en l'article 28 del Reial decret legislatiu 1/2007, de 16 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei general per a la defensa dels consumidors i usuaris i altres lleis complementàries, i del dret a definir en els seus estatuts o, per acord dels òrgans de govern de l'associació, el marc de col·laboració amb els operadors de mercat, en la forma i amb els requisits previstos en els articles 30 i 32 de l'esmentat text refós.

3. Tampoc podran inscriure's en el Registre les associacions que efectuïn publicitat comercial, excepte que sigui exclusivament informativa de béns i serveis o que estigui permesa legalment, ni aquelles que actuïn amb temeritat manifesta apreciada judicialment.

Article 4.

Beneficis de la inscripció

1. Les associacions inscrites en el Registre d'Associacions de Persones Consumidores i Usuàries de les Illes Balears poden gaudir dels següents drets:

a) Formar part del Consell de Consum de les Illes Balears en la forma que reglamentàriament s'estableixi. A aquest efecte, es tindran en compte els criteris d'implantació territorial i de nombre d'associats.

b) Ser presents en els òrgans col·legiats de participació i representades en els consells de caràcter general i sectorial en els quals es tractin assumptes que puguin interessar a les persones consumidores i usuàries, en la forma que reglamentàriament s'estableixi.

c) Participar en el Sistema Arbitral de Consum.

2. La inscripció en el Registre d'Associacions de Persones Consumidores i Usuàries de les Illes Balears permetrà a aquestes accedir a les ajudes i subvencions que convoquin i concedeixin les administracions públiques de les Illes Balears per a la defensa de les persones consumidores i usuàries, en la forma que reglamentàriament s'estableixi.

Article 5.

Sol·licitud d'inscripció y documentació exigible

1. Les associacions han de presentar els documents següents per a procedir a la seva inscripció en el Registre:

a) Sol·licitud d'inscripció dirigida a la conselleria competent en matèria de consum i signada en els termes de l'article 10.2 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques.

b) Certificat del secretari/a de l'associació, amb el vistiplau del President/a, en el qual consti la composició dels òrgans directius d'aquesta, especificant els noms dels seus membres i els càrrecs que ostentin, el nombre d'associats i les associacions o federacions amb les quals estigui vinculada.

c) Memòria descriptiva de les activitats desenvolupades l'any anterior per l'associació sol·licitant, si és el cas, i el programa d'activitats per a l'any en què es presenti la sol·licitud.

d) Pressupost d'ingressos i despeses de l'associació referits a l'any en què es presenti la sol·licitud.

2. La documentació a què fa referència els apartats a), c) i d) de l'apartat anterior es presentarà d'acord amb els models posats a la disposició de les associacions interessades en la Seu Electrònica de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

3. En els termes de l'article 28.2 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques, la direcció general competent en matèria de consum recaptarà els següents documents, tret que l'entitat sol·licitant s'oposés a això:

a) Certificat expedit pel Registre d'Associacions o de Cooperatives, segons el cas, acreditatiu de la inscripció del sol·licitant en aquest registre, còpia dels seus Estatuts i Acta Fundacional, degudament autenticada per aquell.

b) Còpia de la Targeta d'Identificació Fiscal autenticada pel Registre d'Associacions o de Cooperatives, segons el cas.

En el cas que no es poguessin comprovar aquests documents, l'Administració de Consum podrà requerir a l'entitat interessada que els aporti.

Article 6.

Instrucció i resolució de la inscripció.

1. Una vegada rebuda la sol·licitud d'inscripció i la documentació que s'hagi d'adjuntar, la direcció general competent en matèria de consum instruirà el procediment d'inscripció.

En cas que la documentació presentada per l'associació estigui incompleta o sigui incorrecta es requerirà a l'interessat perquè en el termini de deu dies hàbils l'esmeni, amb l'avertiment que si així no ho fes es tindrà per desistida la seva sol·licitud, prèvia resolució d'arxiu que es dictarà en els termes que estableix l'article 21 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques.

2. La procedència o improcedència de la inscripció en el Registre serà resolta per la persona titular de la direcció general competent en matèria de consum mitjançant resolució motivada. En el cas que l'associació reuneixi els requisits establerts en aquest decret i en la normativa aplicable restant, s'estimarà la sol·licitud i s'ordenarà la inscripció en el Registre, que tindrà caràcter declaratiu, assignant-li el número únic que li correspongui i que la identifiqui en el Registre amb caràcter general. En cas contrari, es desestimarà la sol·licitud i, en conseqüència, es denegarà la inscripció.

3. El termini màxim per a resoldre i notificar la resolució d'inscripció en el Registre serà de sis mesos des de la data en la qual la sol·licitud hagi tingut entrada en el registre electrònic, transcorregut el qual, sense haver-se dictat i notificat la resolució expressa a l'entitat interessada, s'entendrà estimada la sol·licitud per silenci administratiu.

4. La resolució, que es notificarà en tot cas a través de mitjans telemàtics, es podrà recórrer davant la persona titular de la conselleria competent en matèria de consum, d'acord amb el que es disposa en l'article 58 de la Llei 3/2003, de 26 de març, de Règim Jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i en els articles 121 i 122 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques.

Article 7.

Dades d'obligatòria anotació

1. En el Registre d'Associacions de Persones Consumidores i Usuàries de les Illes Balears s'anotaran les següents dades:

a) La denominació de l'associació.

b) El número d'identificació fiscal de l'associació i les dades relatives a la data de constitució i inscripció en el Registre d'Associacions o de Cooperatives autonòmic, segons correspongui.

c) El domicili de l'associació.

- d) La identitat dels titulars dels òrgans directius i la representació, juntament amb la documentació que ho acrediti.
- e) El nom i els cognoms de la persona responsable a l'efecte de notificacions, si escau.
- f) Les finalitats i activitats estatutàries.
- g) El nombre de persones associades, així com el nombre de persones associades que es troben al corrent de pagament de les quotes o aportacions.
- h) El servei d'atenció i informació que ofereixen a les persones consumidores i usuàries, amb indicació dels mitjans electrònics, el telèfon i l'adreça de correu electrònic de contacte i, si és el cas, la localització de les instal·lacions utilitzades.
- i) L'àmbit territorial d'actuació i l'obertura i tancament de delegacions o establiments de l'entitat.
- j) Els convenis o acords de col·laboració amb empreses, agrupacions o associacions d'empreses, fundacions o qualsevol organització sense ànim de lucre.
- k) El número de telèfon i correu electrònic de contacte.
- l) La pertinença a altres associacions, federacions, confederacions i unions o entitats nacionals o internacionals i associacions que les constitueixen o integren, si escau.

Article 8.

Modificació de les dades objecte d' anotació

1. Les associacions de persones consumidores i usuàries inscrites en el registre hauran de comunicar a la direcció general competent en matèria de consum qualsevol modificació que es produeixi en les dades objecte d'inscripció, sempre que la mateixa no suposi la pèrdua d'algun dels requisits necessaris objecte d'inscripció.
2. La comunicació de qualsevol modificació haurà d'anar acompanyada de la documentació que acrediti el fet a què es refereixi.
3. No obstant això, quan la modificació tingui el seu origen en un acte emanat de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, la modificació es practicarà d'ofici.

Article 9.

Accés al Registre.

L'accés a les dades del Registre serà lliure per a la seva consulta per qualsevol persona que el sol·liciti, en els termes establerts en la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques, i es podran sol·licitar certificacions dels seus assentaments. En tot cas, l'accés a la informació dipositada en el registre es realitzarà amb subjecció a la normativa vigent en matèria de protecció de dades personals.

Article 10.

Obligacions de les entitats inscrites.

Una vegada inscrites, les associacions de persones consumidores i usuàries hauran de complir les següents obligacions:

1. A fi de poder fer un seguiment de l'entitat, s'haurà de presentar en el primer trimestre de cada any la següent documentació:

a) Una memòria descriptiva de les activitats realitzades durant l'any anterior.

b) Una memòria de les activitats programades per a l'any en curs.

c) El pressupost d'ingressos i despeses per a l'any en curs.

d) Un certificat expedit pel secretari, amb el vistiplau del president de l'entitat, que justifiqui el manteniment dels requisits exigits per a la inscripció, així com la veracitat de totes les dades facilitades en els annexos.

La documentació a què fa referència les lletres a), b) i c) de l'apartat anterior es presentarà d'acord amb els models posats a la disposició de les associacions en la Seu Electrònica de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

2. Facilitar a la direcció general competent en matèria de consum qualsevol informació i documentació que se li exigeixi amb la finalitat de comprovar la veracitat de les seves dades i el compliment i manteniment dels requisits exigits per aquesta norma.

Article 11.

Control dels requisits exigits per a la inscripció.

La direcció general competent en matèria de consum podrà exigir a les associacions que sol·licitin la seva inscripció en el Registre d'Associacions de

Persones Consumidores i Usuàries de les Illes Balears. Així mateix, podrà requerir a les entitats ja inscrites quanta documentació i informació sigui precisa per a verificar el compliment i manteniment dels requisits exigits per la normativa aplicable.

Article 12.

Cancel·lació de la inscripció.

1. La inscripció es cancel·larà quan concorri algun dels següents supòsits:

a) Incompliment dels requisits, condicions d'inscripció i obligacions que s'estableixen en el present decret i en la restant normativa aplicable.

b) Comprovació per part de la direcció general competent en matèria de consum que l'entitat inscrita ha abandonat les finalitats i activitats que van justificar la seva inscripció en el Registre, i en concret, la inactivitat de l'entitat durant dos exercicis pressupostaris.

c) Extinció de l'associació.

2. La cancel·lació de la inscripció requerirà de la prèvia tramitació de l'oportú procediment administratiu, el qual podrà iniciar-se d'ofici o a instàncies de l'entitat interessada. Una vegada dictada la resolució pel director general competent en matèria de consum, la persona encarregada del Registre procedirà a la cancel·lació de la inscripció.

3. La resolució de la cancel·lació comportarà l'exclusió de l'associació del Registre de persones consumidores i usuàries de les Illes Balears. En el cas que una associació incorri en el supòsit recollit en la lletra a) de l'apartat anterior, la pèrdua de la condició d'associació inscrita en el registre no podrà ser inferior a cinc anys a comptar des de la data d'exclusió. En el cas que concorri el supòsit recollit en l'apartat b) de l'apartat anterior, la pèrdua de la condició d'associació inscrita en el registre no podrà ser superior a un any a comptar des de la data de l'exclusió.

4. La resolució de cancel·lació de la inscripció podrà ser recorreguda davant la persona titular de conselleria competent en matèria de consum, en virtut del que disposa l'article 58 de la Llei 3/2003, de 26 de març, de Règim Jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i els articles 121 i 122 de la Llei 39/2015 d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

Disposició transitòria única.

Convalidació d'inscripcions.

Les associacions que amb anterioritat a la publicació d'aquest decret estiguin inscrites en el Registre hauran de convalidar la seva inscripció en aquest, mitjançant la presentació de la documentació exigida en l'article 5 d'aquest decret. Sense perjudici del que es disposa en l'article 28 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques, el termini per presentar aquesta documentació serà de sis mesos a comptar des de la seva entrada en vigor. Transcorregut aquest termini sense que s'hagi presentat la documentació esmentada, es dictarà, prèvia audiència de l'associació interessada, la resolució de cancel·lació de la inscripció.

Disposició derogatòria única.

Derogació normativa

Queden derogades quantes disposicions d'igual, o inferior rang s'oposin al que es disposa en el present decret i, en particular, el Decret 79/1988, de 20 d'octubre, pel qual es crea el Registre d'Associacions de Consumidors i Usuaris.

Disposició final primera.

Règim supletori.

En tot allò no previst en el present decret serà aplicable el que disposa la normativa autonòmica vigent en matèria de defensa de les persones consumidores i usuàries, la normativa estatal vigent en matèria de defensa de les persones consumidores i usuàries i la Llei orgànica 1/2002, de 22 de març, reguladora del dret d'associació.

Disposició final segona.

Habilitació normativa.

Es faculta a la persona titular de la conselleria competent en matèria de consum per a dictar, en l'àmbit de les seves competències, totes aquelles disposicions que siguin necessàries per al desenvolupament i execució d'aquest decret.

Disposició final tercera.

Entrada en vigor.

El present decret entrarà en vigor el dia següent a la seva publicació en el «Butlletí Oficial de les Illes Balears».